

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan kokous 16.3.2022

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan toisen toimikauden 13. kokouksessa MMM esitteli tilannekatsauksen ajankohtaisista kansalliseen vieraslajilainsäädäntöön liittyvistä asioista. ELY-keskus esitteli vieraslajeihin liittyvän hankehaun tilanteen. Syke ja Traficom kertoivat meripuolen vieraslajiasioista. Neuvottelukunnan viestintäjaoston tilannekatsauksessa kerrottiin tulevista viestintätoimista. Esillä oli myös ajankohtaisia vieraslajiasioita. Osallistujia oli paikalla 33. Kokous pidettiin etäyhteyksien välityksellä.

Kansallisen vieraslajilainsäädännön tilannekatsauksessa käsiteltiin kurttureusun kasvatuskieltoa ja kansallisen vieraslajiluettelon päivitystarvetta. MMM tiedotti kurttureusun kasvatuskiellon voimaan tulosta keväällä. Tiedotteessa korostettiin vieraslajilakia ja ELY-keskusten vastuuta hävittämisen koordinoinnissa. Kurttureusuviestinnässä on keskitytty kansalaisten ohjeistamiseen vieraslajit.fi -sivuston kautta.

Kansallisen vieraslajiluettelon päivittämiselle on ilmennyt tarvetta, mikä vaatii vieraslajiasetuksen avaamisen. Kokouksessa keskusteltiin mahdollisista lajilisäystarpeista. MMM:n vieraslajiasiantuntijaryhmässä ja Luken vetämässä vieraslajiasiantuntijaverkostossa käsitellään ehdotuksia lisättävistä lajeista tarkemmin kevään aikana.

ELY-keskuksen toteuttamaan vieraslajihankehakuun vuodelle 2022 tuli yhteensä 37 hakemusta ja näistä rahoitetaan 27 kpl. Kahden vuoden rahoitus on ollut tärkeä vieraslajien torjuntatoimenpiteiden aloituksessa ja rahoitetut hankkeet ovat olleet onnistuneita.

Meripuolen kansainvälisissä vieraslajiasioissa esiteltiin arktisen neuvoston vieraslajityötä, Itämeren suojelukomission (HELCOM) ja Kansainvälisen merenkulkujärjestössä (IMO) ajankohtaisia vieraslajiasioita. Arktisen neuvoston toiminta on pysähdyksissä Ukrainan sodan myötä Venäjälle asetettujen pakotteiden vuoksi. Norja on vetänyt turisteille kohdennettua vieraslajiviestintää arktisella alueella mm. satamissa ja lentokentillä. Arktisen neuvoston Marine Invasive Alien Species in Arctic Waters -projektissa kerätään tietoa arktisten alueiden vieraslajeista ja niiden leviämisestä laivojen mukana.

Itämeren suojelukomissiossa käsitellään vieraslajiasioita kahdessa työryhmässä. Toisessa ryhmässä tavoitteena on edistää yhdenmukaista toimintaa painolastivesiyleissopimuksen toimeenpanossa Itämerellä ja Koillis-Atlantilla. Tähän liittyen Suomessa on käynnistetty

satamaseuranta YM:n rahoituksella vuosille 2022-2024. Toisessa työryhmässä kootaan tietoa vieraslajeista ja kehitetään yhteistä vieraslajiseurantaa.

Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä päivitetään biofouling- ja antifouling- ohjeistusta eli aluksen runkoon kiinnittymällä leviäviä organismeja ja kiinnittymisenestojärjestelmiä. Aluksiin tehdään riskiperusteisia tarkastuksia ohjeistuksen noudattamisesta.

Viestintäjaostossa on valmisteltu kannanottoa lemmikkien, kuten jyräjien ja akvaarioeläinten aiheuttamiin vieraslajiriskeihin yhdessä Seura- ja harrastuseläinten neuvottelukunnan kanssa. Kannanotto valmistunee syksyn aikana. Vieraslajien torjuntaan keskittyvä Soolotalkoot-kampanja jatkuu kesällä 2022. Vieraslajit.fi-sivustolle tulee koostesivu kurturuudesta ja sen torjunnasta.

Ajankohtaisissa vieraslajiasioissa esiteltiin kansainvälisiä vieraslajiasioita, EU:n vieraslajiluettelon täydennystilannetta, kiehkuravesiruton torjunnan edistymistä sekä Rapustrategian päivityksessä esitettyyn täpläravun vapauttamiseen liittyvää problematiikkaa.